

Ingrid Runtić

RETROSPEKTIVA **P**ORTRETA

Ulica 46, Zagreb

15.05.-31.05.2013.

Portret u stvaralačkom opusu Ingrid Runtić polje je osobne slikarske slobode, motiv kojem oblikovno pristupa na isti način kao bilo kojem drugom prirodnom fenomenu - nebeskom beskraj, razvedenom planinskom masivu, moru, rascvjetaloj krošnji, mediteranskoj ili kontinentalnoj veduti. Jer ljudsko je lice za Ingrid krajobraz duše. Sadrži fantastične sukobe, linije i ritmove, boje i forme čija ljepota i ekspresivnost prelazi granice antropomorfnog. Ingrid svjesno manipulira spoznajom da „tajna umjetnosti nije u stupnju u kojem se slika približava stvarnom objektu, već je u stupnju u kojem se od njega udaljava“- Andre Lhote. Očiglednost likovnog motiva ukazuje na određeni ikonološki postupak da se kroz njega obilježi sadržaj ljudskog postojanja. Stoga Ingrid, u vizualizaciji konkretne osobnosti pristupa introspekciji, zagledavanju u samu sebe, kako bi spoznaja o doživljavanju portretiranog rezultirala konkretnim likovnim oblikom najprimjerenijim za njegovo predstavljanje. Hvatajući lakoćom potezima kista brojne ljudske emocije, omaterijalizirala ih je u različitim interpretacijama i tehnikama sažimajući razna iskustva koja su se razvijala od aluzivnih i asocijativnih apstrahiranih formi, oblika jasne fizionomije i izrazite tjelesnosti, do snažnih ekspresivnih prikaza, od stiliziranih lica oblikovanih smirenim kolorom i ujednačenim potezom do oslobođene geste u razbujalom crtežu. U njezinom slikarstvu vladaju estetički kanoni modernizma pa iako odmaknuta od brojnih –izama u recentnim radovima priklonjena je figurativnom izričaju snažne kolorističke palete unutar ekspresivno tretirane slike. Gradi valerima, zadržavajući boju u samoj plohi, u partikulama različitih tonskih vrijednosti, razlažući formu jakim kolorističkim kontrastiranjem. Tako slika sadrži svjetlo ne oduzimajući boji njezinu moć i slobodu da stvara vlastitim moduliranjem. Portret u Ingrid Runtić karakterizira jasna težnja za rješavanjem slikarskog problema, uživa-

nje u samom slikarskom činu, realizacija beskonačnih suodnosa boja i skladnih sudara elemenata likovne građe. Njezina stvaralačka imaginacija ne jenjava ni u „naručenom“ portretu. Jer ona se ne obnavlja iz oblikovnih načela, već iz same slikarske materije i dobiva smisao tek u autoričinom oblikovanju. Sama slikarska gesta – potez i odabir kolora, ono je što mijenja predznak djela. Stoga njezin portret nije samo prikaz neke osobe i vlastiti psihogram, već je to portret slikarstva samog. Gradnje koja proizlazi iz same slikarske stvari, pastoznog nanosa, živog poteza i smjelog kadriranja. Prepoznajući vrijednosti i tražeći zanimljivosti u svijetu koji je okružuje, Ingrid ih spiritualizira, produhovljuje, preobražava u poseban izraz – u znak, u simbol, u likovnu senzaciju - pojavni svijet u svijet umjetnosti. Njezini modeli nerijetko bivaju preobraženi u metafore određenih uloga koje im je dodijelilo društvo ili slikarica sama, likovno ih predstavljajući kroz ulogu koju u društvu obnašaju. Portreti su to „pisca“, „slikara“, „redatelja“, „slikarice“, „roditelja“, „obitelji“, „sinova“, „kćeri“, „sretnih žena“, „prijateljica“, „prijatelja“. I u konačnici „Lice vraga“ – formalno reduciran, geometriziran i djelomično kubistički tretiran portret, bogat znakovljem, kao produkt autoričine znatiželje koja je u stvaralačkim počecima vodila prema svojevrsnom eklektizmu. Predstavlja metaforu nataloženog zla, istovremeno zastrašujućeg i lijepog u svojoj morfološkoj i kolorističkoj raskoši. Upravo on prvi je dio ključnog „trolista“ koji određuje razvoj i smjernice portretnog slikarstva Ingrid Runtić. Drugi je grupni portret „Tulum“ koji pripada ciklusu Vremeplov, a treći je „Autoportret u slagalici“. Tri pristupa, tri okidača inspiracije. Ljudski lik kao posrednik između svjetova, kao sredstvo da se njime otvore dublje, sadržajnije sonde. Materijal za svoj „Vremeplov“ Ingrid pronalazi u staroj fotografiji filtrirajući ga kroz prizmu vlastite unutarnje vizije. Portreti postaju vizualna priča

o polaritetu žene i muškarca, o njihovim ulogama unutar obitelji i društva. Tako naoko lagodan repertoarski odabir postaje okvir složenijoj priči koja kolorom i slikarskom gestom producira fotografijom zabilježen svijet u novu realnost slike. Među portretima Ingrid Runtić ipak, najznačajnije mjesto zauzimaju autoportreti. Kao točka na „i“ ove njezine prve retrospektive „Autoportret u slagalici“ likovna je didaktička igra u kojoj su sabrana sva autoričina buduća htijenja. Poligon je to na kome Ingrid izvodi psihološki i slikarski trening, mjesto otkrića vlastitog razvoja, osobnih borbi, potrage za odgovorima preko vlastite slike, njezina katarza. Složen u zanimljiv poliptih, sadržajno trodijelan, a oblikovno sastavljen od dvanaest dijelova, omogućava nova formalna slaganja. Nema ničeg revolucionarnog u tome što Ingrid napušta jedinstveni kadar platna i „lomi“ ga na dijelove. Međutim, ne možemo poreći da ovaj eksperiment kao propitivanje smisla formata dovodi u pitanje niz standardnih osobina likovnog djela, poput kompozicijske koherentnosti ili određenosti kadra. Otvoren je slobodnom modificiranju prostora slike, razbija logičnu kompozicijsku datost, jer svaka izdvojena slika ne upućuje više onoj s kojom je (bila) integralni dio, već upućuje na samu sebe. Konačna forma nije zadana, stoga je puno značenje u njezinoj otvorenosti i mogućnosti individualnih slaganja koji uz formalno dobivaju i novo sadržajno značenje. Portreti Ingrid Runtić mjesta su istine duše, pejzaži temperamenta, emocije i intelekta. U njima prepoznamo mlada i stara lica koja nose istu energiju životnosti i snažne osobnosti koju ne ograničava životna dob ili spol. Dijelovi su jedinstvenog korpusa, iste slike, one koju čini naša mašta i vidi naše oko, čudesnog krajolika duše.

Sanda Stanačev Bajzek

Tomislav Radočaj, ulje na platnu, 90x70, 2005.

Nika i Luka, ulje na platnu, 80x100, zbirka Hanžeković, 2007.

Petra Žigman s ocem, ulje na platnu, 80x90, 2007.

Nenad Porges, ulje na platnu, 70x80, 2009.

Inge Ilin s ocem, iz ciklusa Vremeplov, ulje na platnu, 70x80, 2008.

Hrvoje Juvančić, ulje na platnu, 50x60, 2005.

Dalibor Jelavić, ulje na platnu, 60x40, 2005.

Fran i Tena, diptih, ulje na platnu, 80x60, 80x80, 2006.

Laura, ulje na platnu, 90x60, 2010.

Luisa, ulje na platnu, 50x40, 2010.

Autoportret, ulje na platnu, 60x60, 2006.

Ingrid Runtić rođena je 1967. godine. Diplomirala je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1990.g. u klasi prof. Vasilija Jordana, a magistrirala je slikarstvo i grafiku 1992.g na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču kod prof. Antona Lehmdena i Arika Brauera. Usporedno sa slikanjem piše putopisnu prozu „Tko je pokrio Ameriku“ koja je objavljena u studentskom listu Polet još 1985. godine, te poeziju koja je objavljena u „Forumu“ 1988. godine. Iste godine dobija priznanje od “International Art Competition” (IAC) iz New Yorka. Slijedećih 15 godina boravi u Beču gdje se osim slikarstvom bavi raznim projektima u kulturi. Prevodi pri Konferenciji za medije istočnih i srednjoeuropskih zemalja u Beču 1992.g. te radi kao konzultantica redakcije vijesti državne austrijske televizije ORF za vrijeme Domovinskog rata. Zapošljava se kao slikarica i scenografkinja u slikarskim radionicama Austrijskih državnih kazališta gdje se istakla u scenografiji drame „Raststaette“ Elfriede Jelinek, te piše predgovore i otvara izložbe svojih kolega. Piše eseje o izložbenim događanjima u Beču za stranice kulture Vjesnika kroz 1996. i 1997. godinu. Sudjeluje na međunarodnom skupu „S koje strane granice“ u Novigradu s esejom „Izložbeni Beč na razmeđu tisućljeća“. Te iste godine, u suradnji s Austrijsko-hrvatskim društvom iz Beča,

oblikuje katalog i postavu izložbe „Tragovima Hrvata u Austriji“ u Beču i Zagrebu (HNK). 2007. godine vraća se u Zagreb gdje danas živi sa svoje dvije kćeri i radi kao samostalna umjetnica. Samostalno izlaže različite cikluse svojih slika („Vidokruzi“, „Vremeplov“, „Trenutak u trajanju“, „Prema svjetlu“, „Summer Time“, „Elementi“) te sudjeluje u brojnim skupnim izložbama. Slike i crteži su joj objavljeni u monografiji erotskog slikarstva u Hrvatskoj „Eros i pornos“. Crtanjem i slikanjem portreta se počela baviti i prije odabira slikarskih studija, a danas se njezine slike i portreti nalaze u mnogim privatnim zbirkama te u javnim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu. Portretiranjem se kontinuirano bavi više od 25 godina. Članica je Zajednice samostalnih umjetnika Hrvatske.

„Portretiranje je magična pustolovina slikarskog umijeća u koju se upuštaju portretirani i slikar koji ju stvara. Na površini platna utjelovljuje se jedinstvena i neponovljiva bit pojedinca koji tako, kroz najčišći čin slikanja ujedinjen s autorom, traje vječno.“

Zahvaljujem svima koji su posudbom svojih portreta omogućili ovu izložbu, g. Anti Žigmanu, g. Marijanu Hanžekoviću, obitelji Berković-Crnković, obitelji Radočaj, obitelji Vukadin i obitelji Novosel te svim dragim prijateljima i suradnicima koji su sudjelovali u stvaranju ove izložbe.

Ingrid Runtić, 2013.

PORTRET

*obraz u svjetlu oštih rubova
pun plavih niti
zlato trepne
nad mjesečevom slanom vodom
crna sveta tišina
u njemu skrivena
ni laži svih stoljeća ne mogu je dotaći
rumeni brod
na mramornom žalu
nasukan
u smješku*

*Ingrid Runtić, 1988.,
objavljeno u Forumu, br 3-4*

I. Runtić 2013.

Izložba je realizirana uz potporu Ministarstva kulture RH i Ureda za obrazovanje, kulturu i šport grada Zagreba.

LIKUM ZADRUGA LIKOVNIH UMJETNIKA HRVATSKE • Ilica 40, 10 000 Zagreb • tel: 01/ 48 33 780; fax: 01/ 48 30 214 • www.likum.hr IZLOŽBENA GALERIJA "ULRICH" • e-mail: ulrich@likum.hr • radno vrijeme: 9-20 sati • Ilica 40/1, 10 000 Zagreb, tel: 01/ 48 47 371 • IZLOŽBENO PRODAJNE GALERIJE • Galerija "Likum" • Ilica 40, 10 000 Zagreb • tel: 01/ 48 47 367 • Galerija "NOVA FORMA" Bogovičeva 1, 10 000 Zagreb • tel: 01/ 4811 061 • GALERIJA "CONTEMPORA" Ilica 5 (OKTOGON), 10000 Zagreb • PRODAVAONICA UMJETNIČKOG PRIBORA "KARAS" • Dežmanov prolaz 2,10000 Zagreb • tel: 01/ 4847 659 • LJEVAONICA UMJETNINA • Gorjanska ulica 50,10000 Zagreb • tel: 01/ 30 96 409

LIKUM
65
GODINA
1948.-2013.

Nakladnik: LIKUM, zadruga likovnih umjetnika Hrvatske, Zagreb, Ilica 40
Urednik kataloga: Natalija Kladić • Likovno i grafičko oblikovanje kataloga: ITG d.o.o.
Likovni i tehnički postav: Sanda Stanačev Bajzek i Natalija Kladić
Autor predgovora: Sanda Stanačev Bajzek
Tisak: ITG d.o.o. • Naklada: 200 komada • Tiskano: svibanj 2013.

ULRICH
104
GODINE
1909.-2013.

